

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»
Предметна (циклова) комісія викладачів педагогіки, психології,
методик дошкільного виховання та фізичної культури

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В РОЛІ ПОМІЧНИКА ВИХОВАТЕЛЯ

*методичні рекомендації щодо організації та
проведення виробничої практики*

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності 012 Дошкільна освіта
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

Розглянуто та рекомендовано до друку методичною радою Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол №1 від 25 серпня 2025 р.)

Розглянуто та схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол №1 від 25 серпня 2025 р.)

Укладачі:

Дмитро ГРЕГІРЧАК – кандидат політичних наук, завідувач навчально-виробничої практики ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету», викладач суспільних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Наталія КЕРТИС – в.о. завідувачки дошкільним відділенням, викладачка дошкільної педагогіки та окремих методик, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Рецензент:

Тетяна ТЕЛИЧКО – доктор філософії, викладачка психолого-педагогічних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії».

Педагогічна практика в ролі помічника вихователя: методичні рекомендації щодо організації та проведення виробничої практики для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (ОПС «фаховий молодший бакалавр») / укладачі: Д.Грегірчак, Н.Кертис. Мукачево: ВСП «ГПФК МДУ», 2025. 30 с. (1,36 авт. арк.)

Навчально-методичне видання містить рекомендації щодо організації та проведення виробничої практики «Педагогічна практика в ролі помічника вихователя» для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. Розкрито мету, завдання, програму, критерії оцінювання, рекомендації до виконання завдань практики, вимоги до звітної документації, рекомендовані джерела інформації, а також зразки зразки документації.

Адресовано здобувачам фахової передвищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (ОПС «фаховий молодший бакалавр»), педагогам-практикам.

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В РОЛІ ПОМІЧНИКА ВИХОВАТЕЛЯ»	5
1.1. Опис практики	5
1.2. Мета, програмні компетентності та результати навчання	6
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В РОЛІ ПОМІЧНИКА ВИХОВАТЕЛЯ »	11
2.1. Рекомендації щодо організації практики	11
2.2. Рекомендації щодо змісту практики	14
2.3. Рекомендації щодо виконання завдань практики	15
2.4. Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики	20
2.5. Вимоги до звітної документації	22
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	23
ДОДАТКИ	27

ПЕРЕДМОВА

У системі професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у закладах фахової передвищої освіти важлива роль належить практиці.

Практика здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» є однією із форм організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, яка спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

Посилення ролі практичної підготовки є на сьогодні одним із основних завдань при складанні та коригуванні освітніх програм всіх рівнів підготовки, оскільки саме наявність практичного досвіду роботи в реальних умовах є однією із головних передумов успішного працевлаштування.

Важливою ланкою в контексті сучасної підготовки закладів дошкільної освіти є виробнича практика «Педагогічна практикав ролі помічника вихователя», яка проводиться на базі закладів дошкільної освіти.

Практика спрямовується на залучення здобувачів освіти до формування уявлень про структуру закладу дошкільної освіти, організацію освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, видів життєдіяльності дітей, формування вмій організації та керівництва різними видами життєдіяльності дошкільнят.

**РОЗДІЛ 1.
ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКАВ РОЛІ ПОМІЧНИКА
ВИХОВАТЕЛЯ»**

1.2. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика практики
<p>Кількість кредитів ECTS – 2,0</p> <p>Модулів – 1</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальна кількість годин – 60</p>	<p style="text-align: center;">Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка</p>	<p>Денна форма навчання</p> <hr/> <p>Виробнича практика</p>
<p>Тижневих годин : практичних –2</p> <p>самостійної роботи здобувача освіти – 1,75</p>	<p style="text-align: center;">Спеціальність 012 Дошкільна освіта</p>	<p>Рік підготовки: 3-й</p> <p>Семестр: 5-й</p> <p>Практичні: 32 год.</p> <p>Самостійна робота: 28 год.</p>
	<p style="text-align: center;">Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр</p>	<p style="text-align: center;">Вид контролю: диференційований залік</p>

1.2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

Програма виробничої практики «Педагогічна практика в ролі помічника вихователя» укладена відповідно до ОПП «Дошкільна освіта», наскрізної програми практики для здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (ОПС «фаховий молодший бакалавр») та спрямована на виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка ОПС «фаховий молодший бакалавр».

Метою практики є формування у здобувачів фахової передвищої освіти уявлень про структуру закладу дошкільної освіти, організацію освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, видів життєдіяльності дітей, формування вмінь організації та керівництва різними видами життєдіяльності дошкільнят.

Завдання практики:

- ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, особливостями організації розпорядку дня, з його загальними складовими, послідовністю їх проведення з дітьми дошкільного віку;

- формування у здобувачів освіти вміння спостерігати за роботою вихователя, помічника вихователя, дітьми;

- ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації різних видів життєдіяльності дітей дошкільного віку в першу та другу половину дня;

- ознайомити здобувачів освіти з особливостями організації прогулянок, своєрідністю проведення спостережень, ігрової, трудової діяльності дошкільнят, з необхідністю гнучко коригувати заплановану роботу відповідно до інтересів та настроїв вихованців; змін у природі;

- ознайомити здобувачів освіти з формами організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, з сучасними підходами до організації занять, проєктно-ігрової діяльності, інтегрованою з іншими продуктивними її видами;

- формувати у здобувачів освіти знань та вмінь в процесі залучення до допомоги вихователям в підготовці та проведенні рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень, індивідуальної роботи з розвитку моральної, емоційно-вольової, пізнавальної, мовленнєвої сфер, з образотворчої діяльності;

– формувати у здобувачів освіти вмінь щодо організації і керівництва ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, театральна) діяльністю дітей дошкільного віку;

– формувати у здобувачів освіти уявлення про технології організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в групах дітей дошкільного віку, допомагаючи у виготовленні саморобок, атрибутики, посібників, сенсорних матеріалів відповідно вікових закономірностей розвитку дітей, їх інтересів;

– формувати у здобувачів освіти вмінь оцінювати індивідуальні особливості дітей на основі спостережень, бесід з дітьми та вихователем.

У процесі проходження практики у здобувачів освіти формуються

вміння:

– діагностувати рівні розвитку дітей;

– реалізовувати принципи інтеграції, як провідний у забезпеченні змісту й організаційних форм процесу дошкільної освіти;

– забезпечувати дітям можливість вільного вибору діяльності, змінюючи тематику й змістове наповнення занять, рухаючись за дитячими інтересами та ініціативою, створюючи комфортні умови їх перебування в закладі дошкільної освіти;

– враховувати результати діагностики в освітній, оздоровчо-профілактичній роботі, планувати її;

– створювати навчально-розвивальне, предметно-ігрове, мовленнєве середовище;

– організовувати ігрову діяльність дітей як засіб їх розвитку та виховання;

– враховувати вікові та індивідуальні особливості при організації різних видів діяльності в закладі дошкільної освіти;

– враховувати сучасні освітні технології в оновленні змісту дошкільної освіти;

– забезпечувати повноцінний фізичний, соціальний, пізнавальний та естетичний розвиток особистості дитини дошкільного віку;

– організувати різні форми роботи з батьками (індивідуальні та колективні);

– здійснювати професійну діяльність за обраним фахом.

Під час проходження практики здобувачі освіти набувають таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

ІК 1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та

невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності :

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК7 Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

Програмні результати навчання:

РН1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

РН3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН4. Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти.

РН5. Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій

РН6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм

РН9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організувати їх відповідно до освітніх програм

РН10. Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11. Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН12. Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

РН13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності

РН14. Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності

(ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН16. Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РН18. Організувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН19. Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20. Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В РОЛІ ПОМІЧНИКА ВИХОВАТЕЛЯ»

2.1. Рекомендації щодо організації практики

Виробнича практика «Педагогічна практика в ролі помічника вихователя» проводиться зі здобувачами освіти III курсу в V навчальному семестрі один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання.

Тривалість робочого дня практиканта – дві години. Робочий день розпочинається о 9⁰⁰ і закінчується о 11⁰⁰ (перша половина дня), або о 15⁰⁰, закінчується о 17⁰⁰ (друга половина дня).

Практика проводиться на базі закладів дошкільної освіти, які відповідають вимогам програми практики, мають відповідну матеріально-технічну, навчально-методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

Академічна група поділяється на дві підгрупи. Для керівництва практикою на кожну підгрупу призначається викладач (методист) коледжу. Кожна підгрупа, в свою чергу, поділяється на мікрогрупи по 2-4 здобувачі освіти (залежно від чисельності академічної групи) та закріплюється за віковою групою закладу дошкільної освіти.

Викладачі коледжу, які керують цим видом практики, проводять надають здобувачам освіти методичну допомогу, групові та індивідуальні консультації, а також здійснюють контроль за роботою практикантів.

Керівники практики від бази практики ознайомлюють практикантів із специфікою організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, проводять консультації, аналізують форми роботи та заняття, які організовують здобувачі освіти.

Протягом проходження практики здобувач освіти веде щоденник практики, де аналізує зміст спостережень різних видів життєдіяльності дітей, особливості організації складових розпорядку дня та зазначає види та форм виконання самостійних завдань.

Керівництво практикою здобувачів освіти

Керівництво практикою здійснюють завідувач навчально-виробничої практики, керівник практики від предметної (циклової) комісії (методист практики), закріплений за підгрупою здобувачів освіти, та керівник практики від бази практики (вихователь групи раннього віку).

Завідувач навчально-виробничої практики:

- контролює укладання угод про проведення практики здобувачів освіти;
- готує проекти угод про проведення практики здобувачів освіти;
- готує проекти наказів про організацію практики здобувачів освіти;

- активізує, контролює, бере участь у розробці програм практик;
- готує необхідну документацію для проходження практики (журнали обліку практики, направлення тощо);
- здійснює розподіл здобувачів освіти на практику з урахуванням можливостей баз практики;
- планує та організовує настановчі та звітні конференції з практики;
- контролює та проводить інструктаж з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та про порядок проходження практики до початку практики;
- проводить наради з керівниками практик;
- контролює види і строки проведення практики, визначені навчальними робочими планами підготовки здобувачів освіти певної спеціальності;
- здійснює контроль за виконанням програм практики, своєчасним складанням заліків із практики, за веденням звітно-облікової документації з практики;
- аналізує звітну документацію за результатами практики та готує підсумковий звіт про її проведення за навчальний рік.

Керівники практики від предметної (циклової) комісії::

- розробляють програми практики на основі наскрізної програми практики, навчального плану;
- складать графіки проведення та розробляють плани практики;
- розробляють методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів освіти;
- беруть участь у проведенні всіх організаційних заходів перед початком практики;
- під час настановчих конференцій проводять інструктажі з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та порядку проходження практики;
- здійснюють ознайомлення здобувачів освіти з необхідною документацією (програмою практики, щоденником практики, методичними рекомендаціями тощо);
- повідомляють здобувачів освіти про систему звітності і критерії оцінювання результатів практики;
- відслідковують своєчасне прибуття здобувачів освіти на базу практики;
- закріплюють практикантів за робочими місцями;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою;
- здійснюють контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;

- своєчасно ведуть записи в журналі обліку практики;
- контролюють виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- перевіряють та оцінюють результати проходження практики здобувачами освіти;
- подають завідувачу навчально-виробничої практики письмовий звіт про проведення практики за формою:
 1. Умови проходження практики.
 2. Види занять та режимних процесів, які були проведені здобувачами.
 3. Вияв у здобувачів освіти самостійності та творчого підходу до організації та проведення режимних процесів та занять.
 4. Володіння здобувачами освіти методикою використання ІКТ та наочних посібників під час проведення режимних процесів та занять.
 5. Знання здобувачами освіти вікових та індивідуальних особливостей дітей та їх врахування під час проведення освітньої діяльності.
 6. Вміння здобувачів освіти працювати з дитячим колективом.
 7. Вміння підбирати та застосовувати методи науково-педагогічних досліджень для вивчення дитячого колективу та психолого-педагогічних особливостей окремих дітей, складання на основі отриманих результатів психолого-педагогічної характеристики.
 8. Вміння здобувачів освіти вести спостереження та аналізувати режимні процеси та заняття.
 9. Систематичне відвідування здобувачами освіти практики, ведення щоденника практики.
 10. Правильне оформлення та своєчасна здача здобувачами освіти звітної документації.

Керівник практики від бази практики:

- організовує практику згідно з програмою практики;
- проведе інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та цивільного захисту;
- забезпечує ефективність проходження практики здобувачами освіти;
- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку.

Здобувачі освіти під час проходження практики зобов'язані:

- брати участь у настановчій конференції із питань організації практики;
- до початку практики одержати від керівника практики від коледжу направлення, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та цивільного захисту до початку практики;

- своєчасно пройти медогляд;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- після закінчення практики своєчасно подати звітну документацію і захистити результати практики;
- здобувачі освіти не допускаються до проведення заняття, іншого виду діяльності без конспекту, сценарію тощо, завізованого вихователем або викладачем-керівником практики від коледжу.

2.2. Рекомендації щодо змісту практики

Зміст діяльності здобувачів освіти-практикантів:

1-й тиждень – Знайомство з закладом дошкільної освіти та організацією роботи в ньому. Розподіл по групах. Знайомство з вихователем і дітьми. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей: спостереження, бесіди.

2-й тиждень – Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей.

3-й тиждень – Спостереження за характером взаємовідносин і формами роботи з батьками.

4-й тиждень – Спостереження за роботою вихователя на прогулянці.

5-й тиждень – Допомога вихователю при проведенні режимних процесів. Розподіл обов'язків між вихователем і помічником вихователя.

6-й тиждень – Спостереження організації занять. Підготовка вихователя до занять.

7-й тиждень – Допомога вихователю в роботі у куточку природи, виготовлення виробів.

8-й тиждень – Допомога вихователю в підготовці та проведенні прогулянки, трудової діяльності на прогулянці.

9-й тиждень – Спільна робота з вихователем в організації режимних процесів.

10-й тиждень – Самостійна організація та проведення одного з режимних процесів з невеликою підгрупою дітей.

11-й тиждень – Участь в організації ігор. Виготовлення атрибутики до ігор.

12-й тиждень – Самостійна організація ігор з невеликою підгрупою дітей.

13-й тиждень – Спостереження організації і проведення занять, допомога в підготовці наочного матеріалу до занять.

14-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми по зображувальній діяльності.

15-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми з розвитку мовлення.

16-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми по формуванню елементарних математичних уявлень.

2.3. Рекомендації щодо виконання завдань практики

Розподіл по тижнях окреслених завдань та напрямів роботи може бути наступним.

1-й тиждень – Знайомство з закладом дошкільної освіти та організацією роботи в ньому.

Відбувається зустріч з керівництвом ЗДО, розмова про особливості ЗДО, зокрема про відомчу приналежність, кількість груп, педагогічні кадри, гуртки, кількість дітей (контингент), комплектування груп, обслуговуючий персонал, про вимоги до трудової дисципліни та правила поведінки у закладі. Керівництво проводить екскурсію по ЗДО, знайомить з обладнанням та ділянками різних вікових груп, з методичним кабінетом, з методичними матеріалами кабінету та особливостями планування освітньої роботи в даному закладі дошкільної освіти.

Здійснюється розподіл здобувачів освіти по вікових групах. Відбувається знайомство і бесіда з вихователями та дітьми конкретної вікової групи, до якої було розподілено здобувача. Практикант вивчає розпорядок дня своєї групи, занотовує його, ознайомлюється з освітньою програмою, за якою працюють вихователі, календарним планом роботи вихователя на період проходження практики. Здобувач аналізує оформлення групової кімнати, зокрема наявність різних дитячих осередків (ігровий, художній, природничо-експериментальний, математичний, музичний, народознавчий, усамітнення, самоорганізації тощо), аналізує створення безпечних здоров'язбережувальних умов в групі. Аналіз освітнього середовища групи, режиму організації життєдіяльності дітей протягом дня в ЗДО занотовує у вигляді робочих записів. Відповідно робить записи у щоденнику практики про отриману інформацію.

Здійснюється вивчення вікових та індивідуальних особливостей дітей: спостереження, бесіди.

2-й тиждень – Спостереження за роботою вихователя й діяльністю дітей.

Спостереження за особливостями спілкування вихователя з дітьми, характером взаємовідносин в процесі різних видів діяльності.

Здобувач спостерігає за роботою вихователя та його помічника. Під час спостереження встановлює послідовність організації режимних процесів, їх зміст, структуру; відзначає час, відведений на режимні процеси за розпорядком дня і час, який фактично витрачається, аналізує, чи є розбіжність; виявляє умови, створені у ЗДО щодо всіх режимних процесів (наявність необхідного устаткування, дотримання педагогічних і гігієнічних вимог); оцінює діяльність вихователя, спрямовану на організацію та проведення режимних процесів (кількість та зміст вказівок, тон, характер практичних, наочних та словесних прийомів, що використовуються вихователем, їх результативність, реакція вихователя на невиконання дітьми його вимог); аналізує поведінку дітей у процесі виконання режимних процесів (знання послідовності цих процесів, ставлення до вимог дорослого, активність, самостійність, контакти дітей з вихователем, з помічником вихователя, один з одним; наявність негативних реакцій, їх причини; кількість дітей, що погано справляються з виконанням певної діяльності у режимному процесі, причини); встановлює наявність і характер взаємодії у роботі вихователя і помічника вихователя.

Здобувач освіти здійснює запис різних видів життєдіяльності дітей, які спостерігали; допомагає в організації самостійної ігрової діяльності на прогулянці.

Здобувач освіти намагається встановити більш тісні контакти з дітьми (активно спілкується, вміє побачити їх емоційні стани, помічає зміни за зовнішніми ознаками, прагне покращити настрій дитини, з'ясує причини і негативних емоцій, допомагає знайти партнера по грі, пропонує спільні ігри або іншу діяльність, яка буде цікава дітям (розгляд малюнків, конструювання тощо). Всі спостереження за заняттями та режимними процесами фіксуються, робиться їх аналіз.

3-й тиждень – Спостереження за характером взаємовідносин і формами роботи з батьками.

Здобувач освіти ознайомлюється з роботою вихователя з батьками дітей, з можливими формами взаємодії та залучення батьків до освітнього процесу (консультація, бесіда, виступ на батьківських зборах, інформація в «Куточок для батьків», проведення відкритого заняття, допомога в організації та проведенні екскурсії, виставки робіт, залучення до проведення свят, здійснення спільної природоохоронної акції тощо). Описує роботу, яка проводиться з батьками в період проходження практики.

4-й тиждень – Спостереження за роботою вихователя на прогулянці.

Здобувач освіти здійснює спостереження за роботою вихователя на прогулянці. Основним завданням є ознайомлення з особливостями організації різних видів життєдіяльності на прогулянці в залежності від віку, пори року, погоди та програмових завдань. Під час прогулянки здобувач освіти здійснює допомогу вихователю в організації самостійної ігрової діяльності на прогулянці.

5-й тиждень – Допомога вихователю при проведенні режимних процесів. Розподіл обов'язків між вихователем і помічником вихователя.

Здобувач освіти продовжує спостерігати за організацією освітнього процесу вихователем та за його взаємодією з помічником.

Під час спостереження доцільно простежити за організацією підйому дітей, процесом одягання, за керівництвом ним із боку вихователя; за проведенням гімнастики пробудження вихователем, її структурними частинами та емоційним впливом на дітей; оцінити ефективність і якість організації та проведення прогулянки; простежити за організацією самостійної діяльності дітей; визначити місце гри у розпорядку дня (коли і в які ігри грають діти); дати оцінку зайнятості дітей різними видами діяльності; визначити зміст та прийоми організації індивідуальної роботи з дітьми; визначити методи виховання моральної поведінки дітей у режимних процесах (прояви вихованості дітей - організованість, ввічливість, вміння слухати дорослих, виконувати їх вказівки, взаємодопомога та товариськість); проаналізувати організацію гурткової роботи. Встановлювати більш тісні контакти з дітьми на основі організації їхньої рухової активності (провести рухливу гру, змагання з бігу, з метання, у стрибках; організувати спортивну естафету тощо).

Здобувачем освіти здійснюється допомога вихователю у підготовці та проведенні видів діяльності на прогулянці: спостереження за сезонними змінами, ігрової діяльності, трудових доручень, дослідницько-пошукової діяльності, самостійної ігрової діяльності.

Здобувачем освіти здійснюється аналіз розподілу обов'язків між вихователем і помічником вихователя.

6-й тиждень – Спостереження організації занять. Підготовка вихователя до занять.

Спостереження та аналіз занять з різних розділів програми. Особливості підготовки вихователя до занять.

Здійснюючи аналіз діяльності вихователя у процесі організації заняття, звертаємо увагу на керівництво діяльністю дітей під час підготовки та проведення заняття, на методи активізації дітей, зміст та прийоми педагогічної оцінки протягом заняття та в підсумку, поєднання на занятті індивідуальної, групової та фронтальної форм роботи з дітьми, вирішення виховних завдань. Здійснення аналізу діяльності дітей на заняттях передбачає відповіді на такі питання: ступінь активності дітей на занятті, вміння чути пояснення вихователя та приймати навчальне завдання, вміння виконувати завдання за планом, запропонованим вихователем чи власним; вміння чути відповіді товаришів, викладати зрозуміло свої думки; реакція на оцінку вихователя та вміння правильно оцінювати свою власну діяльність та її результат, рівень сформованості навчальної діяльності у дітей цієї вікової групи.

Здобувач освіти здійснює запис в щоденнику аналіз структурної побудови заняття, використані вихователем засоби, методи та прийоми навчання. Здобувач освіти здійснює підготовку дидактичної гри та наочних матеріалів до неї (по ознайомленню з предметним світом).

7-й тиждень – Допомога вихователю в роботі у куточку природи, виготовлення виробів.

Здобувач освіти допомагає вихователю в організації трудової діяльності дітей в куточку природи: протиранні листочків, розпушуванні ґрунту, пересаджуванні рослин.

Здобувач освіти ознайомлюється з особливостями організації колективної праці дітей, розподіл трудових доручень, прийомами керівництва самостійною роботою. В процесі художньої праці виготовити з дітьми вироби з паперу, покидькового матеріалу.

Здобувач освіти здійснює підготовку рухливих ігор з елементами змагання, вірші та загадки до теми спостереження; проблемні ситуації.

8-й тиждень – Допомога вихователю в підготовці та проведенні прогулянки, трудової діяльності на прогулянці.

Здобувач освіти допомагає вихователю в підготовці та проведенні спостереження за змінами в природі, ігрової та трудової діяльності дітей на прогулянці.

Здобувач освіти допомагає вихователю підготувати рухливі ігри з елементами змагання, вірші та загадки до теми спостереження; проблемні ситуації.

Ознайомлення з особливостями організації колективної праці дітей, розподілу трудових доручень, прийомами керівництва самостійною роботою. Виготовлення з дітьми виробів з паперу, покидькового матеріалу.

9-й тиждень – Спільна робота з вихователем в організації режимних процесів.

Участь в організації ранкового прийому, ранкової гімнастики, гігієнічних процедур, підготовки до сніданку, сніданку. Самостійне проведення дидактичної гри. Здобувач освіти здійснює організацію та проведення діяльності дітей. Проводить спільні з вихователем заняття, прогулянки з дотриманням її структурних елементів (спостереження, колективні рухливі ігри, самостійні рухливі ігри, індивідуальна робота з дітьми). Проведення гігієнічних процедур після прогулянки, підготовка дітей до обіду. За обідом обов'язково назвати дітям страви, які вони сьогодні споживають, звернути увагу на їх користь та потребу для організму. Спільна робота з вихователем по ознайомленню з природою, предметним довкіллям під час ранкового прийому, ранкової гімнастики.

10-й тиждень – Самостійна організація та проведення одного з режимних процесів з невеликою підгрупою дітей.

Здобувач освіти продовжує вправлятися у виконанні функцій вихователя. З дотриманням режиму дня проводяться різні напрямки

діяльності, зокрема дитина включається в ігрову, трудову діяльність, комунікативну, творчу, навчальну, фізичну. По можливості здійснюється процес виховання в різних напрямках за допомогою бесід, читання художньої літератури, перегляду короткометражних роликів чи мультфільмів, роботі з картинами, обговорення різних ситуацій, цікавих оповідок вихователя, театралізації тощо. Під час прогулянки проводиться спостереження за працею або за природою. Здобувач освіти самостійно організовує та проведе дидактичну гру з ознайомлення з природою, предметним довкіллям під час ранкового прийому, ранкової гімнастики.

Здобувач освіти готує наочні посібники до дидактичної гри, продумовує хід проведення, включаючи сюрпризні моменти.

Здобувач освіти бере участь в організації ігрової діяльності під час ранкового прийому, на прогулянці. Самостійно проводить дидактичні ігри та вправи по ознайомленню з предметним довкіллям. Здійснює запис в щоденнику аналіз своєї участі в організації ігрової діяльності, аналіз самостійного проведення дидактичних ігор та вправ.

Здобувач освіти здійснює підготовку народної рухливої гри з атрибутами.

11-й тиждень – Участь в організації ігор. Виготовлення атрибутики до ігор.

Здобувач продовжує вправлятися у проведенні всіх режимних моментів. Самостійно організовує народні рухливі ігри з підгрупами дітей з використанням лічилок, закличок, віршованих текстів.

Здобувач освіти здійснює аналіз самостійної організації народних рухливих ігор з підгрупами дітей.

12-й тиждень – Самостійна організація ігор з невеликою підгрупою дітей.

Здобувач продовжує вправлятися у проведенні всіх режимних моментів. Самостійно організовує рухливі ігри та вправи з елементами змагання на прогулянці з підгрупою дітей.

Здобувач освіти здійснює аналіз самостійної організації рухливих ігор та вправ та прогулянці.

Здобувач освіти здійснює аналіз самостійної організації народних рухливих ігор з підгрупами дітей. Аналіз самостійної організації рухливих ігор та вправ та прогулянці.

13-й тиждень – Спостереження організації і проведення занять, допомога в підготовці наочного матеріалу до занять.

Здобувач освіти здійснює спостереження та аналіз організації і проведення інтегрованих занять, допомога в підготовці наочних матеріалів.

Здобувач освіти здійснює аналіз структурної побудови заняття, підбору завдань, засобів, методів та прийомів реалізації мети. Підбирає чистомовки, дидактичний матеріал для формування правильної звукомови.

14-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми по зображувальній діяльності.

Здобувач освіти здійснює самостійну організацію індивідуальної роботи з дітьми по зображувальній діяльності: малюванню, ліпленню, аплікації.

Здобувач освіти здійснює ознайомлення з програмовими завданнями з різних видів образотворчої діяльності для дітей своєї вікової групи, проаналізувати рівень розвитку умінь дітей, продумати організацію індивідуальних занять з окремими діями.

15-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми з розвитку мовлення.

Здобувач освіти здійснює аналіз самостійної організацію індивідуальної роботи з дітьми з розвитку мовлення.

Здобувач освіти здійснює підбір дидактичних ігор та вправ з виховання звукової культури мовлення, збагаченню словника дітей та формуванню грамотної правильності мовлення.

16-й тиждень – Індивідуальна робота з дітьми з формування елементарних математичних уявлень.

Здобувач освіти здійснює аналіз самостійної організацію індивідуальної роботи з дітьми з формування елементарних математичних уявлень.

Здобувач освіти здійснює підбір дидактичних ігор та вправ по закріпленню знань про геометричні фігури, цифри, порядкову та кількісну лічбу відповідно до програмових завдань. підготувати наочні матеріали.

Завершується практика написанням звіту та оформленням звітної документації з практики. Презентація результатів проходження практики відбувається під час звітної конференції.

2.4. Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики

Поточний контроль за якістю виконання здобувачами освіти завдань, передбачених програмою практики, здійснюється керівниками практики постійно впродовж усього терміну проходження практики у формі порад, консультацій, пояснень, перевірки конспектів та оцінювання проведених здобувачами занять і режимних процесів тощо. Перевірка дає можливість з'ясувати, якими професійними якостями оволодів кожен здобувач освіти, виявити недоліки та окреслити шляхи їх подолання. Важливою формою контролю також є самоконтроль.

Підсумковий контроль (захист практики) реалізується на підсумковій конференції у формі диференційованого заліку. Підсумкова оцінка за результатами проходження практики визначається на основі середньозваженого балу, що складається із суми оцінок, які виставлені керівником практики від коледжу за виконання завдань практики (кожна оцінка множить на ваговий коефіцієнт, який вказаний у таблиці

відповідно до виду діяльності) та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики.

Види діяльності та розподіл вагових коефіцієнтів

№ з/п	Види діяльності здобувача освіти-практиканта	Вагові коефіцієнти
1.	Спостереження і аналіз освітньої роботи в дошкільній групі. Самостійна робота здобувача освіти-практиканта. Проведення занять, режимних процесів та участь в їх обговоренні.	0,7
2.	Оформлення, своєчасне подання звітної документації керівнику практики від коледжу	0,1
3.	Захист звіту здобувача освіти про проходження практики	0,2
$\sum k_i=1$		

k_i – ваговий коефіцієнт

$$\sum_{i=1}^n k_i=1$$

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів освіти

Оцінка	Рівень компетентності
«відмінно» 90-100 (А)	Дотримання здобувачем освіти методичних вимог при складанні планів-конспектів організації різних видів діяльності під час проведення прогулянок у першу та другу половину дня, врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей вікової групи при організації спостережень, індивідуальної роботи з різних розділів програми, рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень. Вміння виявити пізнавально-творчий інтерес та мотивацію до професійної діяльності. У разі допущення неточностей, готовність їх виправити самостійно.
«добре» 82-89 (В) 75-81 (С)	Здобувач освіти допускає незначні помилки при складанні планів-конспектів організації різних видів діяльності під час проведення прогулянок у першу та другу половину дня, несповна враховує вікові та індивідуальні особливості дітей вікової групи при організації спостережень, індивідуальної роботи з різних розділів програми, рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень. Діє за типовим алгоритмом у певній послідовності з несуттєвими помилками, які частково виправив самостійно.

<p>«задовільно» 69-74 (D) 60-68 (E)</p>	<p>Здобувач освіти допускає значну кількість методичних помилок при складанні планів-конспектів організації різних видів діяльності під час проведення прогулянок у першу та другу половину дня, не вміє враховувати вікові та індивідуальні особливості дітей вікової групи при організації спостережень, індивідуальної роботи з різних розділів програми, рухливих та дидактичних ігор, трудових доручень. Не може самостійно виправити допущені помилки.</p>
<p>«незадовільно» 35-59 (FX) 1-34 (F)</p>	<p>Здобувач освіти виконує методичні завдання на елементарному рівні, не усвідомлено підходить до виконання практичних завдань, допускає суттєві помилки.</p>

2.5. Вимоги до звітної документації

Після закінчення проходження практики здобувачі освіти подають керівнику практики від коледжу таку звітну документацію:

1. Щоденник практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Конспекти організації різних форм роботи та занять.
4. Дидактичні посібники, атрибутика до рухливих та дидактичних ігор.
5. Психолого-педагогічну характеристика дитини дошкільного віку.

Вимоги до оформлення звіту:

1. Титульний аркуш (із вказівкою назви коледжу, даних про здобувача освіти, керівника практики від коледжу, інших відомостей), підшивається до звіту як його перший аркуш.
2. Основна частина звіту, в якій зазначається:
 - строки проходження практики;
 - назва ЗДО де здобувач освіти проходив практику (їх коротка характеристика та специфіка діяльності);
 - які умови були створені керівництвом ЗДО для проходження практики;
 - зміст робіт, які були виконані здобувачем освіти за період проходження практики, послідовність та особливості їх виконання;
 - види та характеристика завдань і доручень, які були виконані здобувачем освіти, та їх результати;
 - труднощі (теоретичного та практичного характеру), які виникали у здобувача освіти за час проходження практики;

- пропозиції щодо поліпшення умов проходження практики в ЗДО;
- пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін, підвищення ефективності виробничої практики.

Звіт про проходження практики, як правило, повинен бути надрукованим, а всі матеріали, докладені до нього – підшиті й пронумеровані.

Не підшивається, а додається до звіту заповнений щоденник практики. Орієнтовний обсяг звіту – 5 друкованих аркушів. Друкований текст на листках формату А4, набраного у редакторі MS Word. Поля: ліве – 3,0 см; праве – 1,5 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,0 см. Гарнітура: Times New Roman 14 пт. Інтервал між рядками – «1,5». Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки. Сторінки звіту повинні бути пронумеровані.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Березіна О.М. «Грайлик» Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 56 с.
2. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 252 с.
3. Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Руханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264 с.
4. Бельська Г. В., Науменко Т. С., Половіна О. А. Дошкільникам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2013. 112 с.
5. Богущ А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
6. Богущ А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
7. Богущ А. М., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних закладах. Підручник для студентів у вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Слово, 2010. 304 с.
8. Богущ А. М., Гавриш Н. В. Методика ознайомлення дітей з дозвіллям у дошкільному закладі. Підручник для ВНЗ. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 408 с.

9. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.
10. Грама Н. Г. Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика: монографія. Одеса, 2018. 239 с.
11. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богііч, В.М.Вертугіна, О.М. Половіна та ін.; наук. ред. Г.В. Беленька. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
12. Дорошенко Т. М., Мацько В. В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч. посіб. Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96 с.
13. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 424 с.
14. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку: парціальна програма. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. 48 с.
15. Калуська Л. В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів. Книга перша. Тернопіль : Мандрівець, 2004. 320 с.
16. Косенчук О. Г., Новик І. М., Венгловська О. А., Куземко Л. В. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Харків: Видавництво «Ранок», 2021. 240 с.
17. Кошель В. М. Сенсорне виховання дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» та батьків. Чернігів: ФОП Баликін аО.В., 2019. 160 с.
18. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк, І. Л. Пукас. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 268 с.
19. Пісоцька Л.М. Виховання у різновікових групах закладу дошкільної освіти: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 241 с.
20. Скрипник Н. Методична робота в дошкільній освіті : навчально - методичний посібник. Умань: Візаві, 2019. 108 с.
21. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376с.
22. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

23. Я у світі: програма розвитку дитини від народження до шести років / наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР - Україна», 2019. 488 с.

Допоміжні джерела

24. Аргіропулос Д., Салацька А.П., Тарнавська Н. П., Катинська І.І. Організація інклюзивної освіти в дошкільному навчальному закладі: Навчально-методичний посібник для науково-педагогічних працівників, студентів вищих навчальних закладів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 202 с.
25. Бочелюк О. І., Романюк Т. В. Організація освітнього процесу в різновіковій групі дошкільного навчального закладу. Харків: Видавництво «Ранок», 2015. 192 с.
26. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.
27. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.
28. Вольська О.В. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Старший вік. Харків: Видавництво «Ранок», 2018. 144с.
29. Дмитрієва В. Методика раннього розвитку: навч.-метод. посіб. Київ: Форс Україна, 2019. 224 с.
30. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу / упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк, О. Тимофєєва. Тернопіль, 2010. 168 с.
31. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико - методичні засади): навчально - методичний посібник. Житомир: Вид - во ЖДУ ім. І Франка, 2015. 213 с.
32. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: навчальний посібник. Житомир : Вид - во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 175 с.
33. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 160 с.
34. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 192 с.

35. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 192 с.
36. Розгорнутий календарний план. Середня група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 256 с.
37. Розгорнутий календарний план. Середня група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 263 с.
38. Розгорнутий календарний план. Середня група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 296 с.
39. Розгорнутий календарний план. Старша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 320 с.
40. Розгорнутий календарний план. Старша група. Зима / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 320 с. 22
41. Розгорнутий календарний план. Старша група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 328 с.
42. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: навч. п. осібник. Житомир : Вид-во ФОП Левковець, 2018. 155 с.
Інформаційні ресурси мережі Інтернет
43. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
44. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21#Text>
45. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <http://dnppb.gov.ua/ua/>
46. Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки конспекту заняття:

Конспект		
проведення режимних процесів в ____ половину дня та заняття в _____ групі ЗДО № ____ м. Мукачева здобувачем освіти-практикантом _____ курсу, групи _____ «_____» _____ 20__ року		
_____ (Прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)		
Тему заняття одержано: від вихователя	_____ /дата/	_____ /підпис/
Консультацію одержано: від вихователя	_____ /дата/	_____ /підпис/
від методиста	_____ /дата/	_____ /підпис/
«До заняття допускаю»: методист	_____ /дата/	_____ /підпис/
вихователь	_____ /дата/	_____ /підпис/
На занятті присутні і аналіз провели:		
1. Здобувачі освіти— практиканти: _____		
2. Вихователь : _____		
3. Методист: _____		
Оцінка: _____		

Схема конспекту заняття

Тема заняття

Мета (програмовий зміст заняття)

Обладнання (матеріал, необхідний для заняття)

Організація обстановки на занятті: указати, як буде розміщено у групі демонстраційний та роздавальний матеріал, фізкультурне обладнання, атрибути до гри тощо; розташування столів, розміщення дітей за ними, інші важливі деталі обстановки.

Попередня робота з дітьми: перерахувати всі форми роботи в щоденному житті, які готують дітей до сприймання матеріалу на занятті.

Хід заняття:

1. *Вступна частина* (початок заняття): детально описати методичні прийоми та зміст роботи, спрямовані на організацію переходу дітей від ігрової чи побутової діяльності до навчання, зосередження уваги дітей та зацікавлення їх змістом заняття.

2. *Основна частина:* детально розкрити послідовність проведення всіх видів навчальної діяльності дітей на занятті, навести зміст розповідей та пояснень, запитань до дітей, описати ігрові прийоми, вправи, усі форми практичної діяльності дітей на занятті та прийоми керівництва діяльністю дітей.

3. *Заклучна частина* (підсумок заняття): описати методичні прийоми підведення підсумків заняття, навести зміст заключної розповіді вихователя.

Використані джерела: указати посібники, методичні розробки, хрестоматії, інші джерела, якою користувалися під час підготовки та проведення заняття.

Зразок титульної сторінки звіту

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗВІТ
про виконання програми виробничої практики
«Педагогічна практика в ролі помічника вихователя»

здобувача фахової передвищої освіти _____ курсу, групи _____
спеціальності **012 Дошкільна освіта**
освітньо-професійного ступеня **«фаховий молодший бакалавр»**
дошкільного відділення

Прізвище, ім'я, по батькові

Місце проходження практики: _____

Термін практики: _____

Мукачево 20____

Навчально-методичне видання

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
В РОЛІ ПОМІЧНИКА ВИХОВАТЕЛЯ**

*методичні рекомендації щодо організації та
проведення виробничої практики*

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності 012 Дошкільна освіта
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

Укладачі:

Дмитро ГРЕГРЧАК, Наталія КЕРТИС

Тираж 10 пр.